

ПРАТАКОЛ ПАСЯДЖЭННЯ ВЫБАРЧАЙ КАМІСІІ

23 траўня 2024 года

На пасяджэнні камісіі прысутнічаюць: Андрэй Атаманчук, Алена Філатава, Яраслаў Бекіш, Алена Прыходзька, Альвіна Мінгазава, Дзмітрый Лазавік. Таксама сёння запрошаны лідарка спіса “Наша справа” Роза Турарбекава і чалец спісу Уладзімір Далецкі, лідар спісу “Закон і правапарадак” Аляксандр Азараў, два сакратара прадстаўнікоў тэхнічнай падтрымкі і тэхнічная падтрымка для трансляцыі. Сакратары і тэхнічная падтрымка правам голасу не валодаюць.

У сілу п. 4.11 Палажэння аб выбарах у Каардынацыйную Раду для прыняцця рашэнняў неабходны кворум павінен складаць 2/3 ад колькасці чальцоў Выбарчай камісіі. Неабходная колькасць сяброў Выбарчай камісіі прысутнічае – 6 чалавек. Кворум выкананы.

Пасяджэнне Выбарчай камісіі аб'яўляецца адкрытым.

Парадак дня:

- 1) выдалення чаліні са спіса «Наша справа» і невыкананне ў сувязі з тым гендарнай квоты.
- 2) разгляд скаргаў і грамадскага запыту паводле рассылкі праз тэлеграм-бот «Перамога» агітацыйных улёткаў ад імя спіса «Закон і Правапарадак». На пасяджэнне запрошаны прадстаўнікі спісаў.

Разгляд пытання парадка дня.

СЛУХАЛІ: Старшыню Выбарчай камісіі Алену Прыходзька:

Зацвярджэнне парадку дня пасяджэння Выбарчай камісіі на 23 траўня 2024 года.

Прагаласавалі:

"За" - 6 галасоў, "Супраць" - 0 галасоў, "Устрымаліся" - 0 галасоў.

Заўваг ад сяброў выбарчай камісіі не паступіла.

ВЫРАШЫЛІ: Зацвердзіць парадак дня пасяджэння Выбарчай камісіі на 23 траўня 2024 года.

Разгляд пытання №1.

Алена Прыходзька: “Выдаленне аднаго з чальцоў спіса «Наша справа» па ўласным жаданні і па ўласным запыце, але праз гэта выдаленне пачынае бракаваць гендэрныя квоты. Таму гэтае пытанне будзем разглядаць ў комплексным паняцці.

Першае пытанне: задавальніць чальца спісу, другое пытанне: што рабіць надалей сп спісам “Наша справа”, якому пачынае бракаваць гендэрныя квоты.

Заява паступіла ад спадаркі Цыгалка Яны, яна па ўласным жаданні хоча выдаліцца з чальцоў спісу “Наша справа”. Галасуем за тое, каб задаволіць запыт на выдаленне Яны Цыгалкі. Заўваг не паступіда. Такім чынам прымаем рашэнне задаволіць запыт спадарыні Яны Цыгалка на тое, каб выдаліць спа спісу “Наша справа”.

З аднаго боку ў нас есць палажэнне аб выбарах, дзе прапісана, што на пачатак зацвярджэння спісаў гендэрныя квоты павінны быць выкананы, усе астатнее - на разгляд тлумачэнняў”.

Альвіна Мінгазава: “Сагласна п.7.2 Палажэння аб выбарах “У выпадку, калі па выніках выхада кандыдата са спісу ў ім застаецца меней 10 кандыдатаў ці не выконваюцца іншыя патрабаванні дадзенага Палажэння да спіса кандыдатаў, рашэнне аб рэгістрацыі выбарчага суб’екта адмяняецца”. Нам надо выходзіць з гэтага”.

Алена Прыходзька: “Я таксама буду абапірацца на палажэнне. На дадзены момант ўзнікае непрыемная сітуацыя, таму перад тым як нейкія вынікі папярэдні зрабіць, як б хацела пачуць спадарыню Розу Турарбекаву. Калі спіс здыме яшчэ двух чальцоў па ўласным жаданні альбо саміх чальцоў, альбо па жаданні лідэра, то спіс застаецца ў скарачанным складзе 10 чальцоў, але гендэрная квота будзе выканана. На гэты момант такая магчымасць у спіса есць”.

Дзмітрый Лазавік: “Я хацеў бы выказацца ў падтрымку спіса “Наша справа”. Я лічу, што ў нас форс-мажорныя абставіны, якія даюць нам права менавіта ў гэтым выпадку адыйсці ад гендэрнай квоты і пакінуць спіс у тым складзе, у якім ён ёсць пасля выхаду чальца. Я буду галасаваць за тое, каб спіс застаўся”.

Яраслаў Бекіш: “Па палажэнню сагласна п 7.2 тэаратычна мы можам адмяніць рашэнне аб рэгістрацыі ў выніку, калі не выконваюцца іншыя патрабаванні дадзенага палажэння. Сярод іншых патрабаванняў у нас ёсць: спіс рэгіструецца, калі адпавядае квітэрам па гендэрным квотам. Мне падаецца, што такой сітуацыі не ўладкавання патрабаванням няма. Прашу кансультацыі ў Аліны”.

Андрэй Атаманчук: “Я за решение отменить регистрацию списка по пункту несоблюдения “иных требований” Положения о выборах”.

Алена Філатава: “Зніцце кандыдата альбо зніцце спісу - гэта самае непапулярныя рашэнне. Мы спрабуем знайсці аптымальны варыянт дзеля таго каб дадаць магчымасць і кандыдату, і спісу застацца. На жаль, у Палажэнні ў нас прапісан асобны 7 пункт адмены рэгістрацыі выбарчага суб’екту. І ў гэтым пункце знаходзіцца пазіцыя, пры якой мы мусіць выконваць яго”.

Альвіна Мінгазава: “Па п.7.2. не выполняются требования, а п.3.2 нас отсылает к процессу регистрации. Однозначного ответа у меня нет. Предлагаю выслушать Розу и потом еще раз обсудить этот момент”.

Роза Турарбекава: “С моей точки зрения этот процесс является не только чисто правовым , но и политическим. Есть такое понятие как форс-мажор, оно предусматривается в процессе принятия трактовки ситуации. Наш список находится под очень серьезной угрозой. Эта угроза исходит извне, носит политический характер, не правовой. В результате давления на моих членов команды внутри страны, один человек сегодня написал заявление, до нее еще раньше написал еще один человек. В результате я потеряла

двух женщин. То есть мне нужно просить двух мужчин о выходе для сохранения гендерной квоты. Это будет абсолютно недемократично. Более того мы фактически будем действовать как лукашенковская администрация или как те люди в полку Калиновского, которые оказывали существенное давление на моих членов команды. То есть я должна теперь взять функции такого человека. Наша аргументация правового характера:

1. нет прямой нормы о том, что необходимо соблюдать гендерную квоту на протяжении всей кампании, включая завершающую стадию.

2. не может применяться аналогия критериев о регистрации субъекта и оснований для отмены регистрации субъекта.

3. нет пояснений и дополнений к Положению , которые давали бы четкие разъяснения

Обращаюсь к комиссии рассмотреть наши аргументы и принять положительное решение о сохранении нашего списка в том виде , в котором он есть”.

Алена Філатава: “Я заклікаю ўсіх лідараў яшчэ раз звярнуцца да сваіх папличнікаў, да сваіх чальцоў і папярэдзіць, што Каардынацыйная Рада ўжо экстрэмістская структура і любы, хто будзе мець да гэтага дачыненне, будзе мець пэўныя наступствы, і гэта не залежыць ад рашэння выбарчай камісіі! Мы туды людзей не ўносілі, і не нам іх адтуль даставаць. Яшчэ раз прагаварыце с чальцамі спісаў, якія наступствы могуць быць, калі яны праходзяць у Каардынацыйную Раду”.

Алена Прыходзька: “Пераходзім да прыняцця рашэння.

Прагаласавалі па пытанню захавання спісу як есць без выканання гендэрнай квоты:

"За" - 2 галасоў, "Супраць" - 3 галасоў, "Устрымаліся" - 1 голас.

ВЫРАШЫЛІ: адхіліць захоўванне спіса без выканання гендэрнай квоты.

Прагаласавалі па пытанню: надаць дадатковы час на магчымасць выканаць квоту.

"За" - 5 галасоў, "Супраць" - 0 галасоў, "Устрымаліся" - 1 голас.

ВЫРАШЫЛІ: надаць дадатковы час да 9-й часу раніцы на магчымасць квоту выканаць унесці змены ў спіс.

Разгляд пытання №2.

1. Парушэнне мераў бяспекі, які не былі выкананы
2. Парушэнні згодаў людзей на атрыманне рассылак праз чат-бот “Перамога”
3. Парушэнні этычных і камунікацыйных правіл

СЛУХАЛІ:

Яраслаў Бекіш: “Ступень адказнасці заканчваецца на гаспадыне Азараве ці за гэта нясе адказнасць Кабінет? Я б хацеў разумець хто язкую адказнасць на сябе бярэ”.

Дзмітрый Лазавік: “Была камунікацыя на WEB сайце zerkalo.io, дзе Аб’яднаны Кабінет ці Офіс Святланы Ціхановскай казалі, што адключылі доступ. То бок нейкія рычагі ўплыву яны маюць”.

Аляксандр Азараў: “План Перамога, бот и все, что с этим связано, было создано ВУРОЛ и принадлежит ВУРОЛ. Мы предложили эту идею Светлане Тихановской, потом мы инициировали создание Переходного Кабинета, и я вошел в этот Кабинет представителем по восстановлению правопорядка. Это цель плана Перамога. Когда меня освободили от должности, Светлана Тихановская назначила меня координатором плана Перамога и Партызанскага Руха при Объединенном Переходном

Кабинете. Когда были объявлена избирательная кампания, я вышел из ОПК. План Перамога остается в ВУРОЛ. То есть ни ОПК, ни Офис не несет никакой ответственности за действия Азарова либо ВУРОЛ. Когда бот был создан, Светлана Тихановская поддержала План Перамога и мы ей дали контрольный доступ отключения людей от этого бота. У нее нет возможности делать рассылки и других возможностей, только отключить. И она сейчас этим моментом воспользовалась”.

Алена Прыходзька: “Наколькі, на ваш погляд, мае быць парушэнні бяспекі грамадзян Беларусі, наколькі факт парушэння заканадаўства, якое тычыцца перадачы дадзеных без згоды карыстальнікаў, наколькі мае месца быць парушэнні этычных і камунікацыйных норм Мемарандума? “

Дзмітрый Лазавік: “Пытанне да Азарава: дхеля якой мэты ствараўся чат-бот Плана Перамога і на якой падставе можна даваць паўнамоцтва адключэння доступа нейкай асобе, калі яна не ўплывае, не кіруе і не прымае ўдзел ў кіраванні працэсам?”

Аляксандр Азараў: “Светлана Тихановская - лидер белорусского народа. Если она поддерживает План Перамога, то было принято решение дать такой контроль. Такие были условия, и мы их выполнили.

Основная цель Плана Перамога - восстановление законности и правопорядка в Беларуси. Для этой цели создан План и чат-бот. Но условия меняются, геополитика, война в Украине. Изначально мы этот бот использовали для рассылки верификации людей. В настоящий момент мы занимаемся рассылкой для того, чтобы создать ячейки активистов внутри страны и получения информации. То есть работа по рассылкам ведется регулярно на протяжении нескольких лет, и она никогда не останавливалась. Это наша обратная связь с участниками Плана Перамога с белорусами внутри страны. Просто в этот раз разослали больше, чем обычно, ну и, соответственно, текст там был другой. Мы сделали рассылку, чтобы популизировать выборы”.

Альвіна Мінгава: “Знали ли другие участники списка о рассылке? Обсуждалось ли это с участниками других списков?”

Яраслаў Бекіш: “Г-н Азаров все время повторяет “мы”, “мы приняли решение”. Я хотел бы знать, кто эти мы?”

Аляксандр Азараў: “Участники списка не принимали участия в обсуждении нужно ли делать рассылку или нет. Руководством ВУРОЛ было принято решение сделать рассылку. В списке есть сотрудники ВУРОЛ, в том числе сотрудники организации и принято было решение именно руководством. Основной текст рассылки был: Примите участие в выборах! Голосуйте за список №5 был в самом конце”.

Алена Філатава: “Ці працягваецца на данны момант расылка з чат-боту?”

Аляксандр Азараў: “Нет”.

Алена Філатава: “Ці правільна я разумею, што вы выкарасталі чат-бот Плана Перамога ў сваех выключных мэтах перад выбарчай кампаніяй?”

Аляксандр Азараў: “Нет. Я призывал белорусов принять участие в выборах, поскольку белорусы вообще об этих выборах не знают”.

Алена Філатава: “Вы рабілі статыстыку аб тым, колькі беларусаў не ведае аб выбарах? Адкуль у вас такія звесткі?”

Аляксандр Азараў: “Мы общаемся с участниками Плана Перамога, и они ничего не знают о выборах”.

Альвіна Мінгава: “Палажэнне аб выбарах у Каардынацыйную раду: прыярытэт бяспекі ўдзельнікаў выбарчага працэсу на тэрыторыі Беларусі. Вопрос: если человек имеет административное правонарушение и на его телефон приходит рассылка, то его дело автоматически переходит в статус уголовного. На мой взгляд, безопасность является приоритетом. Комиссия имеет единственный вариант реагирования в случае угрозы безопасности: отменять решение о регистрации избирательного субъекта, которым является список. Поэтому прошу обсудить какое решение мы можем принять.”

Яраслаў Бекіш: “Люди добровольно подписались на заведомо опасный чат-бот. Можем ли мы считать ответственность за угрозы только на господина Азарова и полностью снимать ответственность с подписантов? Мы обсуждаем тот кейс, когда организация разработала чат-бот, собрала подписчиков, разослала рекламные сообщения, возможно несет ответственность перед этими подписчиками, но не несет ответственность перед избирательной комиссией. Нарушение положения находится в этической плоскости. Я не вижу на данный момент прямых нарушений. Самым правильным способом сейчас для г-на Азарова самостоятельно, как офицеру, снять свою кандидатуру”.

Алена Прыходзька: “Да нас прыходзяць скаргі ад людзей, што бот яны выдалялі, заблакіравалі, а расылка ўсе роўна прыйшла. У гэтым і есць галоўная прычына небяспекі”.

Алена Філатава: “Я галасую за выдаленне спісу цалкам, бо было дастаткова часу каб праінструктыраваць людзей як сябе абезопасіць, і як мінімум прынесці свае выбачэнні за непрадуманную расылку, якая паставіла пад пагрозу жыцце людзей”.

Алена Прыходзька: “Сагласна Палажэнню мы не можам выдаляць чальца спісу ўласным рашэннем, на гэта есць дзве падставы: чалавек сам дае згоду альбо праз запыт лідару спісу. Мы можам выдаліць альбо сам спіс , альбо сам чалец выдаляецца”.

Дзмітрый Лазавік: Тыя, хто падпісаўся на чат-бот, але верыфікацыю не прайшоў, яны атрымлівалі расылкі?

Аляксандр Азараў: Конечно

Дзмітрый Лазавік: Якім чынам расылка спрыяе закону і правапарадку?

Аляксандр Азараў: Мы вправа использовать все ресурсы, которые мы имеем. Вы принимаете решения, что делать с теми ресурсами, которые есть у вас. И мы принимаем решения самостоятельно по нашим ресурсам.

Алена Прыходзька: Што было зроблена для бяспекі тых людзей, да якіх прыйшла рассылка?

Аляксандр Азараў: Чат-бот Перамога безопасен. Нікогда рассылка не являлася поводам для задержания людей. Мы применяли все методы безопасности: мы рассылали рассылку поздно ночью, когда люди находятся дома, и сама рассылка безопасная. Не было ни одного факта, что рассылка привела к задержанию. Каждый человек, принимая согласие на подписку чат-бот, принимает ответственность за последствия.

Галасаванне па пытанню: былі лі парушэнні паводле рассылкі праз тэлеграм-бот «Перамога» агітацыйных улётак ад імя спіса «Закон і Правапарадак»?

"За" - 5 галасоў, "Супраць" - 1 голас, "Устрымаліся" - 0 галасоў.

ВЫРАШЫЛІ: прызнаць наяўнасць парушэнні паводле рассылкі праз тэлеграм-бот «Перамога» агітацыйных улётак ад імя спіса «Закон і Правапарадак» адносна Прэамбулы Палажэння.

Галасаванне па пытанню: даць магчымасць Аляксандру Азараву зняць сваю кандыдатуру з удзелу ў выбарчым працэсе

"За" - 2 галасоў, "Супраць" - 3 галасы, "Устрымаліся" - 1 галасоў.

ВЫРАШЫЛІ: даць магчымасць Аляксандру Азараву зняць сваю кандыдатуру самастойна з удзелу ў выбарчым працэсе, тым самым захаваць спіс да 9-й раніцы заўтрашняга дня. Калі гэта рашэнне не будзе прынята, то будзе зняты ўвесь спіс. У залежнасці ад прынятага рашэння ў працоўным парадку прыняць канчатковае рашэнне пакідаць спіс ці не.

Пасяджэнне абвешчана закрытым.